

REGION HALLAND

Verksamhetsplan

2004

Regionfullmäktige § 47/03

1	Inledning	3
1.1	Våra värden och vår verksamhetsidé	4
1.2	Ekonomiska utgångspunkter	4
2	Våra huvudprocesser	5
2.1	Regional utvecklings-strategi för Halland	5
2.2	Folkhälsa	6
2.3	En lärande organisation.....	6
3.	Enheten för halländsk livsmiljö	6
3.1	Hallänningarnas välbefinnande.....	6
3.2	Samverkan och utveckling för hallänningarnas välbefinnande	7
4.	Enheten för halländsk tillväxt	8
4.1	Arbetskraftsförsörjning	8
4.2	Entreprenörskap	8
4.3	Tillväxtområden.....	9
4.4	Uppföljning	9
5	Gymnasieutbildning.....	9
5.1	Naturbruksprogrammet	10
5.2	Hantverksprogrammet.....	10
5.3	Finansiering.....	10
5.4	Prioriterade områden.....	10
5.4.1	Gymnasiereformen.....	10
5.4.2	Marknadsföring	11
5.4.3	Vuxenutbildning	11
5.4.4	Biogasanläggning.....	11
6	Folkhögskolorna	11
6.1	Folkhögskoleutbildning	11
6.2	Finansiering.....	12
6.3	Prioriterade områden.....	12
6.3.1	Hälsoprofilering	12
7	Budget 2004	12
7.1	Ekonomi på skolorna	13
7.2	Ekonomi på regionkansliet	13
7.3	En långsiktig sund ekonomi.....	13
8	Plan 2005- 2006	14
8.1	Fastigheter.....	14

Bilagor

Bilaga 1	Utdrag ur protokoll Regionfullmäktige
Bilaga 2	Utdrag ur protokoll Regional samverkansgrupp

1 Inledning

Region Halland är en utvecklingsorganisation. Vårt verksamhetsfält är brett. Det omfattar såväl välfärdsfrågor som tillväxtfrågor. Att vi är en utvecklingsorganisation innebär att vi tillsammans med andra ska hjälpa till att finna lösningar. Region Halland kan inte "göra" tillväxt. Tillväxt skapas i företag. Det är heller inte vår uppgift att producera välfärdstjänster. Det är kommunernas och landstingets uppgift. Vi ska samverka med andra för att hitta bra lösningar, hjälpa andra att göra ett ännu bättre jobb och mobilisera alla goda krafter att dra åt samma håll. Det är Region Hallands uppgift.

På senare tid har sambandet mellan ekonomisk tillväxt och förutsättningarna för att finansiera välfärden kommit att diskuteras allt mer. I takt med att gapet ökat mellan människors förväntningar på den offentliga sektorn och möjligheterna för kommuner och landsting att finansiera välfärden, har tillväxtfrågorna kommit alltmer i fokus.

Fler äldre med stort vårdbehov, fler människor som slutar förvärvsarbete tidigt, fler som påbörjar förvärvsarbete sent, allt högre sjukskrivningstal, en kostnadsdrivande teknisk utveckling och allt större förväntningar på den offentliga sektorn är alla faktorer som bidrar till att utmaningen att klara välfärden i framtiden blir allt svårare. Det finns inte en lösning på detta problem utan vi måste arbeta på många fronter samtidigt. Samarbete över kommungränsen och över sektorsgränser är en del av lösningen. Vi har inte råd att inte vara effektiva. Allt som kan göras för att få verksamheten att fungera bättre, utan att kostnaderna ökar, måste göras.

Region Halland är den plattform som finns i Halland för att se helheten. Vi kan betrakta "myntets båda sidor". Både välfärdsfrågor och tillväxtfrågorna är delar av vår verksamhet. Inom Region Halland kan vi utreda, diskutera och i vissa fall också besluta hur vi ska gripa oss an de utmaningar vi står inför. Det faktum att så många olika verksamhetsområden samsas inom organisationen gör att vi har goda möjligheter att se helheten. Region Halland kan bidra till förändring och faktiskt utgöra skillnaden mellan framgång och tillbakagång. Hur det kommer att gå beror på hur vi använder organisationen. Region Halland är en utvecklingsorganisation men också det politiska forum där framtidsfrågor kan diskuteras. Vi ska därför utveckla vår roll som mötesplats och se till att det finns många olika sammanhang där diskussioner kan föras om hallands- och hallänningarnas framtid.

En positiv regional utveckling för Halland förutsätter att man utanför våra gränser känner till de kvaliteter som regionen har. Det är viktigt att inse att vi faktiskt konkurrerar med andra regioner, i och utanför landet, om såväl turister som företag som invånare. Ska det fortsätta att gå bra för Halland måste ännu fler få den kunskap som gör att de upplever Halland som ett attraktivt alternativ. Att i olika sammanhang marknadsföra Halland är därför en av våra stora uppgifter.

Under 2004 kommer process och beslut kring "Den Regionala Utvecklingsstrategin för Halland" att bli den viktigaste arbetsuppgiften. Alla kommer inom ramen för detta arbete att ha en chans att ge sitt bidrag till en bra diskussion och att påverka utvecklingen.

1.1 Våra värden och vår verksamhetsidé

Under 2003 har ett processarbete genomförts med syfte att skapa en gemensam värdegrund för regionkansliet.

En del av processen var att finna de värden vi vill ska präglade Region Hallands arbete. De värdeord som vaskades fram och som vi blev överens om är, Utveckling - Helhetssyn – Kompetens – Resultat.

Med dessa värdeord som grund har verksamhetsidén formulerats:

Region Halland stimulerar till utveckling och samverkan för att stärka hallänningarnas välbefinnande och Hallands ekonomiska tillväxt. Verksamheten ska kännetecknas av helhetssyn, kompetens och resultat.

Det vi velat framhålla med verksamhetsidén är att det finns två huvudspår i verksamheten. Dels hallänningarnas välbefinnande, dels den ekonomiska tillväxten. Självklart hänger dessa saker ihop. Utan ekonomisk tillväxt inget välbefinnande och utan välbefinnande ingen tillväxt.

Vi utgår från hallänningen. Trots att det är kommuner och landsting som är Region Hallands medlemmar och uppdragsgivare så måste medborgarperspektivet vara det förhärskande, hos oss likväl som hos våra medlemmar.

Vi vill vara tydliga med tillväxtbegreppet eftersom det ibland förvanskas. Självklart vill vi ha en tillväxt som är ”långsiktigt hållbar” ur alla aspekter. Detta inryms i begreppet ”hallänningens välbefinnande”. När vi arbetar med tillväxtfrågor är det framförallt den ekonomiska tillväxten vi fokuserar på. En utveckling som visserligen är hållbar ur t ex miljösynpunkt, men som inte samtidigt innebär ekonomisk utveckling är inte tänkbar om vi ska klara välfärdsåtagandet också för våra barn och

barnbarn. Region Halland ska, i såväl internt som externt arbete, redovisa verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv samt medverka till att beslut fattas så att jämställdheten beaktas.

Under verksamhetsåret 2004 kommer regionkansliet att arbeta vidare med hur vi ska få våra grundläggande värden att präglade arbetet.

1.2 Ekonomiska utgångspunkter

Under 2003 har de tre ekonomierna förts samman och det är egentligen först nu som en politisk prioritering utifrån den gemensamma resursen kan göras. De ekonomiska resurser som Region Halland förfogar över för att stärka hallänningarnas välbefinnande och Hallands ekonomiska tillväxt används för institutionsuppdrag, organisationsuppdrag och projekt.

Med *institutionsuppdrag* menas bidrag som ges från Region Halland och som är ganska eller mycket svåra att påverka. I normalfallet matchas Region Hallands bidrag av ett statligt bidrag. Exempel är Stiftelsen Musik i Halland, Länsteaterföreningen samt ALMI. Skulle vårt bidrag till någon av dessa minska så kan vi utgå ifrån att staten omedelbart minskar med motsvarande summa. Konsekvenserna skulle bli mindre statliga pengar till regionen. Vår chans att t ex utöva en regional kulturpolitik ligger i att formulera uppdrag till de institutioner som vi ger bidrag till.

Organisationsuppdrag är bidrag som Region Halland ger till organisationer och där inget motfinansieringskrav finns. När nu bidragsgivningen ska ses över är det viktigt att det upprättas principer för vad som gäller när föreningar ska få bidrag av Region Halland.

Region Halland är en utvecklingsorganisation som ska vara motorn och den sammanhållande kraften kring utvecklingen av länet. Organisationslivet utgör en viktig medspelare i allt arbete som syftar till att nå de gemensamma utvecklingsmålen. Därför är det viktigt att bidrag från Region Halland inte bara betraktas som bidrag till en enskild förenings verksamhet, utan att pengarna också skall användas till att förflytta oss mot de gemensamt uppsatta målen.

Principerna bör därför vara:

- *Region Halland stödjer projekt. Vi stödjer i normalfallet inte ordinarie verksamhet (drift) eller investeringar.*

- *Vi prioriterar bidrag till barn – och ungdomsorganisationer, barn- och ungdomsidrott, handikappade, regionala nykterhetsorganisationer och pensionärsorganisationer.*

Ungdomar och pensionärer är grupper som har en hög anslutningsgrad till organisationer och föreningar. Det är viktigt att det förblir så och det bidrar i hög utsträckning till ”hallänningens välbefinnande”. Utan offentliga bidrag skulle verksamheten inte ha den omfattning den har och de grupper som verksamheten vänder sig till har ofta ingen möjlighet att öka ”egeninsatsen” för att delta. Därför prioriterar Region Halland bidrag till organisationer och föreningar som vänder sig till barn, ungdomar och pensionärer.

Region Halland är en utvecklingsorganisation. Vi ska bidra till utveckling, inte till långsiktig finansiering av verksamhet. Region Halland behöver pengar som kan användas till att stimulera föreningslivet att delta i arbetet med att förverkliga de regionala utvecklingsmålen. Därför är det viktigt att vi kan frigöra sådana resurser. Eftersom inga nya pengar ska tillskjutas från Region Hallands medlemmar är det inom befintliga ramar

som detta utrymme måste frigöras. Även om en del organisationer med denna princip som ledstjärna får mindre pengar till sin ordinarie verksamhet så försvinner inte resurserna från Halland. Möjligheten att söka medel för tidsbegränsade projekt finns kvar.

Region Hallands utvecklingsarbete bedrivs i huvudsak inom ramen för olika *projekt*. Därför är det viktigt att det tillskapas resurser så att vi verkligen kan arbeta med de utvecklingsfrågor som ligger i linje med de politiska prioriteringar som fullmäktige och styrelse beslutat om.

Vår ambition är därför att flytta pengar från det som idag kallas organisationsbidrag till det som vi kallar projekt. Hela denna överföring kan inte göras på ett år utan ambitionen måste vara att detta är en utveckling som pågår under flera år. Resultatet blir en större flexibilitet i hur vi använder våra gemensamma pengar för att nå de gemensamma målen.

2 Våra huvudprocesser

I samband med att beslut fattades om Region Hallands organisation identifierades tre stycken huvudprocesser som löper tvärs igenom hela verksamheten och som därför inte har sin organisatoriska hemvist i någon av enheterna.

Dessa huvudprocesser är Den Regionala Utvecklingsstrategin, Folkhälsan samt En lärande organisation.

2.1 Regional utvecklingsstrategi för Halland

Region Halland har under år 2003 påbörjat arbetet med en regional utvecklingsstrategi. Arbetet sker i en bred dialog med kommunerna och landstinget, statliga myndigheter, näringslivet, föreningar och, inte minst, är vår ambition att bjuda in så

många hallänningar som möjligt i dialogen.

Under hösten 2003 genomfördes en trendanalys, som skall ligga till grund för ett antal scenarier - bilder av hur Halland skulle kunna se ut år 2020. Utifrån dessa scenarier kommer Region Halland att initiera en bred diskussion i regionen om Hallands framtid. Med ledning av denna diskussion formas sedan bilden av den önskvärda situationen i Halland år 2020 – den vision som blir utgångspunkt för den regionala utvecklingsstrategin.

Scenarierna kommer att vara färdiga under januari 2004 och vi räknar med att den breda dialogen, som skall mynna i visionen, kommer att pågå under februari och mars. Förslaget till regional utvecklingsstrategi beräknas vara klart före sommaren och behandlas av regionfullmäktige under hösten .

2.2 Folkhälsa

En god folkhälsa kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och jämlik hälsa i befolkningen. Dessa faktorer är viktiga för regionens utveckling.

Huvudprocessen folkhälsa ska bidra till att hälsoaspekten vägs in i allt det arbete som Region Halland gör.

En viktig uppgift för huvudprocessen är att införa, utveckla och följa upp hälsokonsekvensbeskrivningar (HKB), vars syfte är att beskriva vilka effekter olika beslut kan få för människors hälsa. Utifrån kunskap om hälsoläget, hur hälsan fördelas mellan olika grupper och vilka faktorer som påverkar hälsan ska HKB komplettera beslutsunderlaget och därmed medverka till en positiv hälsoutveckling för hallänningarna.

2.3 En lärande organisation

Huvudprocessen ”en lärande organisation” handlar om en betoning på att utveckla en god organisatorisk förmåga att hantera och initiera förändringar. Region Halland ska utvecklas till att inte bara kunna lära nya handlingssätt, utan också att lära om. Huvudprocessen är ett inslag i de uttalade strävandena att medarbetare, arbetsgrupper och hela organisationen ständigt lär, utvecklas och förnyas.

Utvecklandet av den lärande organisationen är en ständigt pågående process. Inledningsvis handlar huvudprocessen om att skapa en gemensam bild av de projekt och aktiviteter som pågår i Region Halland. En särskild databas ska produceras och göras tillgänglig på www.regionhalland.se. Under 2004 fortsätter arbetet med att utveckla principiella riktlinjer, samt att skapa goda rutiner och arbetsformer, för den framtida projektverksamheten inom Region Halland.

3. Enheten för halländsk livsmiljö

Vår uppgift är att på olika sätt främja hallänningarnas välbefinnande. Detta ska ske genom att vi tar initiativ till och/eller driver gemensamma utvecklingsarbeten tillsammans med andra aktörer i regionen. Tillsammans med andra som arbetar inom områden som har betydelse för hallänningarnas välbefinnande ska vi bygga upp kunskap, driva projekt och utveckla verksamheter som ökar förutsättningarna för ett gott liv i Halland. En självklar utgångspunkt för arbetet skall vara att våra insatser bidrar till en ekologisk, social, kulturell och ekonomisk hållbar utveckling.

3.1 Hallänningarnas välbefinnande

Grunden för hallänningarnas välbefinnande är att man har möjlighet till personlig

utveckling. En nyckelroll för detta är att befolkningen har tillgång till olika former av kunskap och utbildning. Det är också viktigt att de yrkesverksamma kan utvecklas i arbetslivet och att man har en meningsfull fritid. Även kulturen är en viktig del i den personliga utvecklingen.

Nära kopplat till hallänningarnas välbefinnande är känslan av sammanhang och delaktighet i samhällets utveckling och att man känner att man kan påverka. Samhället kan på olika sätt bidra till detta genom att stimulera nya mötesplatser och utvecklingsprojekt samt att utveckla föreningsliv, folkbildning och kulturverksamhet.

För hallänningarna är det angeläget att man har en stor och differentierad arbetsmarknad. Samhället kan på olika sätt bidra till detta, bl a genom att det finns ett väl fungerande utbildningssystem och en utvecklad samverkan mellan utbildning och arbetsmarknad. Det är också viktigt att arbeta aktivt för att sänka ohälsotalen. Särskilda utvecklingsinsatser krävs för att förbättra integrationen och jämställdheten. Det är också angeläget att med olika åtgärder minska antalet människor som står utanför eller har svag ställning på arbetsmarknaden. Genom en utbyggnad av järnvägar, kollektivtrafik och vägar ges människor möjlighet att nå en större och mer varierad arbetsmarknad.

Tillgång till bostäder samt goda boendemiljöer är betydelsefullt för hallänningarnas välbefinnande. Viktiga inslag i boendemiljöer är exempelvis rekreativsmöjligheter och attraktiva natur- och kulturmiljöer. Boendet ska kopplas till arbete och service genom ett väl fungerande transportsystem.

Mycket av det som nämns ovan är kopplat till olika typer av offentlig service. Hallänningarnas välbefinnande, särskilt för barn, ungdomar och äldre, är beroende av en väl fungerande offentlig sektor. För att

långsiktigt kunna vidmakthålla kvalitén och finansiera denna verksamhet krävs ett ständigt utvecklingsarbete.

Halland har unika miljövärden som det är viktigt att värna om. Det är därför nödvändigt att arbeta för en hållbar utveckling så att även morgondagens hallänningar får leva i en god miljö.

3.2 Samverkan och utveckling för hallänningarnas välbefinnande

För att arbeta i riktning mot en bättre halländsk livsmiljö krävs medverkan från en mängd olika aktörer i Halland som kommuner, Landstinget Halland, statliga myndigheter, Högskolan i Halmstad och olika organisationer och föreningar. Vår roll i detta arbete är att stimulera till utveckling och samverkan inom olika områden.

En stor del av välfärdssatsningarna sker i kommunerna. Region Hallands uppgift är därför att stimulera till samverkan, mellan sektorer och mellan kommuner, medverka i utvecklingsprojekt och tillvarata kommunernas intressen i olika frågor. Samverkan sker bl a i form av presidiekonferenser, chefsnätverk, nätverk mellan kommunala tjänstemän och ett nätverk av sakkunniga från de kommunala verksamhetsområdena.

En del av våra medel används för institutionsuppdrag. Tillsammans med bidrag från staten finansierar Region Halland regionala kulturinstitutioner som exempelvis Hallands läns museer, Musik i Halland och Teater Halland. Totalt uppgår institutionsbidragen inom livsmiljöområdet till 24 066 000 kronor.

Det är angeläget med hallänningarnas delaktighet i föreningar och organisationer. Därför ger Region Halland uppdrag till sådana när föreningens eller organisationens verksamhet bidrar till att nå

gemensamma utvecklingsmål. Totalt uppgår organisationsuppdragen inom livsmiljöenheten till 16 628 600 kronor.

En viktig del i utvecklingsarbetet är att stödja och driva projekt. Kännetecknande för dessa projekt är att de ska bidra till en bättre och effektivare verksamhet som är väsentlig för hallänningarnas välbefinnande. Totalt uppgår livsmiljöenhetens projektmedel till 6 643 000 kronor.

4. Enheten för halländsk tillväxt

Vår uppgift är att främja en hållbar tillväxt genom insatser som främjar näringslivets utveckling. Arbetet kommer att styras av det regionala tillväxtprogrammet, som fastställts av regionfullmäktige. Programmet ska vara en ledstjärna inte bara för Region Halland utan även för andra som arbetar med frågor som rör näringslivets tillväxt i Halland.

Det övergripande målet för det regionala tillväxtprogrammet är att den ekonomiska utvecklingen i Halland, mätt i ökningen av lönesumman och företagets omsättning, ska vara bland de fem bästa länen i landet. Tillväxten ska vara hållbar utifrån sociala och ekologiska aspekter. För att bidra till att denna övergripande målsättning nås kommer länets tillväxtresurser att koncentreras till tre insatsområden – arbetskraftsförsörjning, entreprenörskap och tre tillväxtområden - hälsoteknik, upplevelsenäring och livsmedel.

Vår uppgift inom dessa insatsområden är att påverka och samordna olika aktörers utvecklingsinsatser så att de ligger i linje med tillväxtprogrammets prioriteringar. I detta arbete kommer vi att samarbeta med företagsorganisationer, myndigheter m fl. Vi kommer också att själva driva och finansiera strategiskt viktiga utvecklingsprojekt. Finansieringen av dessa sker med tillväxtenhetens medel för projekt,

2 425 000 kronor, och med den delen av det statliga anslaget för allmänna regionalpolitiska åtgärder som Region Halland ansvarar för. Huvuddelen av tillväxtenhetens medel till institutionsuppdrag, 9 376 000 kronor, används för att finansiera verksamheterna vid Almi och HallandsTurist. De medel som tillväxtenheten använder till organisationsuppdrag, 1 070 000 kronor, avser olika miljöinsatser.

4.1 Arbetskraftsförsörjning

Målsättningen inom insatsområdet *arbetskraftsförsörjning* är att minska företagets brist på arbetskraft. Vi kommer att koncentrera våra insatser till delområdena lokala centra för kompetensutveckling, kompetensutveckling i företag, samverkan för vägledning och validering, arbetsmarknadsanpassad yrkesutbildning och hälsofrämjande arbetsplatser. I arbetet kommer även enheten för halländsk livsmiljö att delta med kompetens inom utbildning och folkhälsa. Arbetet kommer att ske i nära samverkan med främst näringslivsorganisationer, kommuner, Högskolan i Halmstad, Länsarbetsnämnden, Länsstyrelsen, Försäkringskassan, Regionala kompetensrådet samt Växtkraft Mål 3.

I den analys som låg till grund för framtagande av tillväxtprogrammet visade det sig att strukturen på den halländska arbetsmarknaden missgynnar kvinnor och invandrare. Speciell uppmärksamhet kommer därför att ägnas åt insatser som har att göra med att näringslivet tar tillvara på den kompetens som dessa grupper har.

4.2 Entreprenörskap

Målsättningen inom insatsområdet *entreprenörskap* är att öka nyföretagandet och att stimulera fler företag till att vilja växa. Vi kommer att arbeta med delområdena entreprenörskap och skola, nyföretagande, kapitalförsörjning samt

tjänste-, produkt- och marknadsutveckling. Arbetet kommer att bedrivas i nära samverkan med bl a kommunerna, Almi Företagspartner, Nyföretagarcentrum, Innovation Halland och Högskolan i Halmstad.

4.3 Tillväxtområden

Målsättningen inom detta insatsområde är att de företag som deltar i respektive tillväxtområde ska få en tillväxt som är 25% bättre än näringslivet i genomsnitt.

Inom tillväxtområdet *hälsoteknik* kommer vi att samarbeta med Hälsoteknikalliansen. Ett arbete kommer att påbörjas för att skapa ett välkänt och välrenommerat innovationssystem i sydvästra Sverige för utveckling och spridning av teknik och tjänster inom hälsoområdet. De tillgängliga utvecklingsresurserna kommer att koncentreras till områden som rör stimulans av företagsnätverk, möten mellan företag och samhällsaktörer, analyser av hälsoteknik och innovationssystem, kompetensutveckling, marknadsföringsaktiviteter och teknikutveckling.

När det gäller tillväxtområdet *upplevelsenäring* kommer vi att leda en samverkansgrupp som ska utveckla entreprenörskap inom upplevelsenäringen. I gruppen kommer att finnas representanter för näringslivet, kommunernas näringslivs-, turist- och kulturansvariga, Länsstyrelsen, Högskolan i Halmstad m fl. Som en viktig grund för gruppens arbete ska en marknadsundersökning genomföras. För de tre prioriterade områdena inom upplevelsenäringen – hav och bad, naturupplevelser samt kultur och sevärdheter – kommer särskilda projektgrupper att bildas bestående av företag och offentliga organisationer.

Inom tillväxtområdet *livsmedel* är målgruppen små och medelstora livsmedelsföretag och råvaruproducenter med unika livsmedelskoncept. Utvecklingsresurserna

kommer att koncentreras till insatser för affärs- och marknadsutveckling, tekniköverföring och profilering av halländsk mat. Insatserna kommer att genomföras tillsammans med livsmedelsföretag, branschorganisationer, LRF, Hushållningssällskapet samt universitet och högskolor. Kontakterna med liknande satsningar i Skåne och Västra Götaland ska utvecklas.

För samtliga tillväxtområden finns det en strävan att använda internationalisering som en drivkraft för ökad tillväxt. Detta kommer att ske genom erfarenhetsutbyten och aktivt deltagande i internationella projekt.

4.4 Uppföljning

En viktig uppgift är att följa upp de målsättningar som finns inom tillväxtprogrammets insatsområden. Uppföljningen kommer att ske med hjälp av ett antal indikatorer som fastställts i det regionala tillväxtprogrammet. Genom att följa upp och ta tillvara vunna erfarenheter kommer tillväxtprogrammet att kontinuerligt vidareutvecklas.

5 Gymnasieutbildning

Naturbruksgymnasierna förfogar tillsammans över en bred kompetens och materiella resurser inom en för Halland viktig näring med naturlig koppling till företagande och entreprenörskap.

Med Region Halland som huvudman kommer skolorna på ett självklart sätt att bli delaktiga i de utvecklingsprocesser som sker i länet. För naturbruksgymnasierna finns ett flertal kopplingar till det regionala tillväxtprogrammet. Bland de områden som särskilt kommer att uppmärksammas är tillväxtområdet livsmedel där Plönningegymnasiet bl a inlett ett samarbete med Svenska Gårdsmejeriers Förening inom utbildnings- och produktutvecklingsområdet. Biogasanläggningen vid skolan som kommer att tas i bruk i

början av 2004 ligger i linje med bioenergi och miljöområdet. Slutligen kommer entreprenörskap och skola att vara en självklar del i båda naturbruksgymnasiernas verksamhet.

Utbildningsutbudet vid regionens två naturbruksgymnasier är naturbruksprogrammet och hantverksprogrammet. Naturbruksprogrammet finns på båda gymnasierna och på Munkagårdsgymnasiet erbjuds dessutom hantverksprogrammets inriktning mot florist och gymnasiesärskolans naturbruksversion som är fyraårig. Därutöver finns tre 1-åriga påbyggnadsutbildningar på Munkagård inom trädgårds- och floristområdet.

5.1 Naturbruksprogrammet

Naturbruksprogrammet syftar till att ge grundläggande kunskaper inom naturbrukets olika områden samt till att utveckla insikter i företagandets villkor. Programmet syftar även till vidare studier.

Utbildningen omfattar många olika verksamhetsområden som jordbruk, skogsbruk, trädgårdsodling och trädgårdsanläggning, hästhållning, djurvård, viltvård, turism samt miljö- och naturvård.

De verksamhetsområden eller inriktningar som erbjuds vid Plönningegymnasiet är jordbruk, skogsbruk samt hästhållning. Hästhållning på skolan innehåller två varianter, en som avser traditionell hästinriktning och en riksrekryterande inriktning profilerad mot ridsport. På Munkagårdsgymnasiet finns inriktningarna jordbruk, trädgård och djurvård.

5.2 Hantverksprogrammet

Floristutbildning vid Munkagårdsgymnasiet ingår i det nationellt fastställda hantverksprogrammet. Eftersom det finns ett tydligt samband med trädgårdsutbildningen har floristutbildning bedrivits vid skolan sedan mitten av 80-talet.

5.3 Finansiering

Efter skatteväxlingen inom gymnasieskolan som skedde 1998/99 finansieras gymnasieutbildningen genom interkommunal ersättning. Det innebär att elevernas hemkommuner lämnar ersättning som baseras på ett självkostnadspris beräknat vid skatteväxlingstillfället. I det avtal som då träffades bestämdes att prisnivån justeras enligt av regeringen årligen fastställt skolindex.

Finansieringsvillkoren för naturbruksgymnasierna innebär att Region Halland inte ger något ekonomiskt bidrag till skolorna. Regionfullmäktiges beslut avseende skolornas ekonomiska volymökning innebär fastställande av uppräkningsindex för kommande år.

Regionstyrelsen föreslår att de båda naturbruksgymnasierna för 2004 uppräknar den interkommunala ersättningen med 2,7 %.

5.4 Prioriterade områden

5.4.1 Gymnasiereformen

I förslaget till ny gymnasieskola som presenterats i betänkandet *Åtta vägar till kunskap - En ny struktur för gymnasieskolan* placeras de gröna utbildningarna i sektor sex, Natur- och samhällssektorn. Konsekvenserna av denna förändring är ännu svåra att identifiera eftersom kursplanerna ännu inte är kända.

Arbetet med att analysera naturbrukets roll och möjligheter inom sektor sex kommer att vara ett högt prioriterat område under år 2004. Vid båda skolorna finns s k framtidsgrupper, vilka kommer att agera som motorer i arbetet. Grupperna kommer att agera såväl inåt i skolorna som utåt i den länsvisa samverkan, som förhoppningsvis kommer till stånd under året. En av de viktigaste uppgifter blir att lyfta fram

naturbruksgymnasiernas styrkor och framgångsfaktorer.

5.4.2 Marknadsföring

En stadig elevtillgång är en förutsättning för att klara ekonomin eftersom intäkterna till skolorna är helt kopplade till antalet elever. Elevrekrytering är därför ett annat viktigt område. Båda skolorna arbetar sedan många år aktivt med olika marknadsföringsinsatser. Under 2004 kommer en särskild satsning att ske i samarbete med LRF i projekten Lantbruksyrket - Framtidsyrket och Framtidståget.

5.4.3 Vuxenutbildning

Den nuvarande formen av riksrekryterande påbyggnadsutbildningar, PU, kommer troligen att upphöra efter utgången av 2004. I departementsskrivelse Ds 2003:23 *Validering m.m. – fortsatt utveckling av vuxnas lärande* aviseras förändringar i finansieringsvillkoren parallellt med att utbildningsvolymen minskas. Viss ersättning föreslås ske genom ökning av den Kvalificerade eftergymnasiala utbildningen, KY, som beviljas av central myndighet men där de ekonomiska villkoren är betydligt sämre.

Vid Munkagårdsgymnasiet bedrivs idag omfattande PU-utbildningar. Sedan mitten av 90-talet har skolan haft en volym av 82 årselevplatser årligen, vilket motsvarar drygt 8 miljoner kronor i intäkter. För Munkagårdsgymnasiet innebär det att man under 2004 aktivt måste arbeta med att forma alternativa utbildningar inklusive KY-utbildningar inom områden trädgård, florist och djurvård. För att ha möjlighet att genomföra detta på ett seriöst sätt, kommer särskilda utvecklingspengar att avsättas.

5.4.4 Biogasanläggning

Efter ett omfattande förstudie- och programarbete har byggandet av biogasanläggningen vid Plönningegymnasiet påbörjats. Projektet som ingår i det lokala

investeringsprogrammet i Halmstad, LIP, har beviljats ett statsbidrag på 30%. Bakgrunden är den relativt begränsade kunskap som råder i Sverige om gårdsbaserade anläggningar och syftar till att främja den nödvändiga processen att växla från fossila och nukleära energikällor till bioenergi. I detta fall genom att tillvarata energi lagrad i gödsel, växtmaterial och eventuellt andra organiska avfallsfraktioner.

Anläggningen skall vara en länk i utvecklingen mot förnyelsebara energislag genom att som pilotanläggning i gårdspraktisk skala konkretisera och tydliggöra energifrågor i skolans utbildning. Vidare kan anläggningen möjliggöra ett utvecklingsarbete i samarbete med Högskolan i Halmstad. Biogasanläggningen förväntas bli ett viktigt pilotexempel gentemot jordbruket som presumtiva biogasproducenter, samt positivt bidra till en förbättring av miljön i olika avseenden. En av skolans lärare kommer att ha halva sin tjänst förlagd till projektet för att svara för utvecklingsarbetet och vara koordinator gentemot högskolan. Projektet ligger i linje med det Regionala tillväxtprogrammet.

6 Folkhögskolorna

6.1 Folkhögskoleutbildning

Folkhögskolorna är en naturlig mötesplats för människor och organisationer. Sin tradition har man i den fria och frivilliga folkbildningen med ett omfattande nätverk där samarbete i olika former utgör en självklar del av verksamheten.

Basen i utbildningsverksamheten utgörs av de allmänna linjerna som ger gymnasiekompetens och behörighet till högre studier. Utöver dessa finns specialkurser som innehållsmässigt formas av den enskilda skolan eller i samverkan med folkrörelserna. En viktig faktor när

kursmålen formuleras är elevernas tidigare erfarenheter, behov och målsättning.

Katrinebergs- som Löftadalens folkhögskola har olika profiler men med en gemensam bas i det konstnärliga och skapande verksamheterna. Katrinebergs konstnärliga utbildningar ligger inom utbildningarna film/video och teater. Vidare finns en tydlig profil mot idrott och friskvård. Katrinebergs budgeterade volym för 2004 uppgår till 9 100 deltagarveckor, vilket är samma nivå som för 2003.

På Löftadalen ligger tyngdpunkten för de estetiska utbildningarna inom konst- och konsthantverk samt dans. Dessutom finns en välrenommerad turismutbildning. Den budgeterade verksamhetsvolymen beräknas till 6 500 deltagarveckor, dvs samma volym som under 2003.

6.2 Finansiering

Folkhögskolornas finansiering sker genom tre olika intäktskällor. Den största intäkten sker genom ett statsbidrag som utgår från antalet deltagarveckor, dvs, vid skolan. Om volymen av dv minskar sker en reduktion av statsbidraget året efter, som innebär en återbetalning av delar av tidigare års bidrag. En ökad volym ger dock inget motsvarande automatiskt bidragstillskott utan förutsätter att andra skolor inte når sin statsbidrag norm.

Den andra stora intäkten utgörs av regionbidraget, dvs den ersättning Region Halland lämnar till skolorna.

För 2004 föreslår regionstyrelsen en uppskrivning med 2,7 %.

Den tredje intäktskällan är de korta samverkanskurserna som skolorna bedriver i samarbete med folkrörelserna och deras organisationer.

6.3 Prioriterade områden

6.3.1 Hälsoprofilering

Både Katrineberg och Löftadalen har en koppling till tillväxtprogrammet genom olika aktiviteter inom hälsoområdet. På Katrineberg finns redan idag en utbildning inom friskvård och hälsa. Det är en mycket uppskattad utbildning som genomförs på halvfart. Under 2004 kommer skolans idrottsledarutbildning att få en hälsoprofil.

På Löftadalen pågår ett samarbete med Hälsoknuten i Kungsbacka som innebär att man tillsammans utvecklar kurser för arbetslösa–långtidssjukskrivna som innehåller olika former av insatser där Löftadalen medverkar med estetiska inslag samtidigt som man använder den omgivande naturen som rehabiliteringsfaktor. Projektet som finansieras av Försäkringskassan och Länsarbetsnämnden syftar effektivare rehabilitering och därmed en snabbare återgång till arbetsmarknaden. Skolan har nära kontakt med projekt LustH.

7 Budget 2004

En grundprincip när Region Halland bildades var att organisationen inte skulle kosta mer pengar än vad motsvarande verksamhet kostade när landstinget, kommunförbundet samt länsstyrelsen hade ansvaret för frågorna. Politiskt var detta en viktig utgångspunkt.

I praktiken har det naturligtvis varit svårt att skapa en ny organisation, med stora förväntningar och höga ambitioner, utan att det fått kosta en enda krona mer. Självklart har bildandet av Region Halland orsakat merkostnader i förhållande till den ”gamla” organisationen. Dessa betalas genom rationaliseringar och effektiviseringar. Medel för vissa investeringskostnader av engångskaraktär har fått belasta det överskott, från tidigare landstingets verksamhet, som överförts till Region

Halland. Medlemmarnas avgift till Region Halland räknas årligen upp med ett index. För 2004 är uppräknningen 3,12%.

Region Hallands ekonomi är uppbyggd kring tre verksamhetsområden, regionkansliet, folkhögskoleutbildningar samt gymnasieutbildningar.

7.1 Ekonomin på skolorna

För våra skolor gäller att naturbruksgymnasierna bygger sina intäkter på interkommunala ersättningar och intäkter från drift. Folkhögskolornas verksamhet bekostas i huvudsak genom statsbidrag samt bidrag från Region Halland. Regionens bidrag till folkhögskolorna motsvarar det bidrag som Landstinget Halland tidigare gav. För såväl naturbruksgymnasierna som för folkhögskolorna gäller att varje driftsenhet ska ha en budget i balans.

7.2 Ekonomin på regionkansliet

Verksamheten inom regionkansliet är uppdelad på de tre enheter som kansliet består av. Dessa är Enheten för Halländsk Livsmiljö, Enheten för Halländsk Tillväxt samt Administrativa enheten. Alla pengar som Region Halland ger till externa organisationer är uppdelade i Institutionsuppdrag, Organisationsuppdrag samt Projekt. Som framgår av avsnitt 1.2 finns det en strävan att flytta medel från organisationsuppdrag till projekt.

Ramen för institutionsuppdrag för Region Halland uppgår till 33 442 000 kronor. Det innebär oförändrade ramar i jämförelse med 2003 med undantag för Almi där överenskommelsen med staten gör att medlen inte indexuppräknas.

Ramen för organisationsuppdrag i Region Halland uppgår till 17 698 600 kronor. Av dessa utgör 500 000 kronor ett särskilt tillskott under 2004 riktat till studie-

distrikten för att ge dessa möjligheter att anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna.

Fria medel för projekt i Region Halland uppgår till 10 668 000 kronor.

7.3 En långsiktig sund ekonomi

Region Halland har en ekonomisk omslutning på drygt 260 miljoner kronor. Huvuddelen av de medel som tillförs organisationen utgörs av naturbruksgymnasiernas interkommunala ersättning, statsbidragen till folkhögskolorna samt medlemmarnas avgifter. För att klara likviditetssvängningar som uppstår under året behövs en ekonomisk buffert.

Denna buffert består av överskott från tidigare verksamheter i Landstinget Halland, semesterlöneskuld, pensionslöneskuld samt ränteintäkter. Tillsammans genererar de räntor till Region Halland på ca 1,2 miljoner kronor/år som är den post som på sikt ska bygga upp nödvändig likviditet.

Förutom de finansiella behoven under driftåret som orsakas av att kostnader och intäkter har olika periodicitet, används likviditetsbufferten för att finansiera skolornas årliga investeringar. Utrymmet för dessa uppgår i snitt till 3,5 – 4 miljoner kronor med årliga avskrivningar som kan variera mellan tre till åtta år beroende på objekt. Det största investeringsbehovet har av naturliga skäl naturbruksgymnasierna genom den stora maskinparken. Likvida medel är dessutom en förutsättning för att Region Halland ska kunna vara projektägare av EU-projekt eftersom dessa ofta kräver att organisationen kan förskotta medel.

I ett något längre perspektiv kommer frågor om organisationens IT-struktur och administrativa system att aktualiseras.

Förändringar inom det området kommer att fordra investeringsmedel.

Den likviditet Region Halland hade vid start av sin verksamhet kan inte klara dessa uppdrag om man inte arbetar med en långsiktig finansiell strategi. På sikt måste därför Region Halland bygga upp en större egen likviditet genom att avsätta ränteintäkter till det egna kapitalet.

8 Plan 2005- 2006

8.1 Fastigheter

De närmaste åren kommer att innebära verksamhetsmässiga förändringar för i stort sett alla våra skolor. Pensionsavgångar och samhällsförändringar kommer att mana fram en diskussion om skolornas framtida profileringar. För naturbruksgymnasierna kommer arbetet att koncentrera sig på gymnasiereformen. Den nya gymnasiestrukturen kommer att innebära förändringar i verksamhetens innehåll men kanske framför allt i olika former av samverkan med andra gymnasieskolor.

Alla skolenheterna förfogar över ett stort fastighetsbestånd som kräver långsiktig planering. Under de sista åren har omfattande om- och nybyggnation skett vid samtliga enheter. Under 2004 kommer det att vara något lugnare. Endast vid Plönningegymnasiet kommer det att genomföras fastighetsförändringar genom att administrationsbyggnaden kommer att byggas om med anledning av arbetsmiljömässiga behov.

På lite längre sikt är det däremot angeläget att se över internatverksamheten vid samtliga skolor. På tre av skolorna Munkagård, Plönninge och Löftadalen befinner man sig i ett akut behov av nytillskott av elevrum. Boende- och studiesituationen är inte tillfredsställande eftersom internaten är planerade och

byggda för enkelrum men används i stort sett genomgående som dubbelrum.

På Katrineberg handlar det inte om något tillskott utan om renovering av elevhemmen. Samtidigt föreligger behov av en mer omfattande analys av om- och tillbyggnad för fler fastigheter. Granhem som använts som kursgård i 30 år börjar få ålderskrämpor och Strandmarksgården som är det äldsta huset på skolan och används till film/videolinjen bör ingå i en sådan översyn.

Under 2004 kommer därför en mer genomgripande fastighetsöversyn att genomföras på Katrineberg samtidigt som internatsituationen för de övriga skolorna kommer att ses över.

Förändringar inom fastighetsbestånden vid skolorna sker först efter överenskommelse mellan Region Halland och fastighetsägaren.